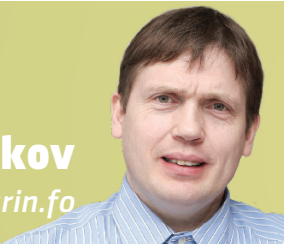

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TAÐ RÝKUR AV FÓLKATINGSVALI

Rættiliga nógv bendir nú á, at fólkatingsval verður skrivað út í dag – mikudag.

Stórur spenningur var um tíðindafundin hjá forsætismálaráðharranum í gjár, har hon, saman við búskaparmálaráðharranum legði fram ætlan um, hvussu stjórnin ætlar at brúka 39 milliónir til vælfærd fram til ár 2020.

Men størsti spenningurin var kortini um búskaparfrágreiðingina hjá vísmonnunum, sum eftir ætlan skuldi leggjast fram í morgin, hós-dagin. Hendan ætlan var tó brádliga framskundað soleiðis, at frágreiðingin varð lögð fram stutt eftir tíðindafundin í gjár. Hetta varð beinanvegin tulkað sum um, at valið nú skuldi

útskrivast, tí sum vænta, so var talan um eina frágreiðing frá vísmönnum, sum at kalla blástemplar figgjarpolitikkinn hjá stjórnini seinastu árin, og tað er sjávlandi eitt upplagt útgangspunkt at hava, tá valið skal útskrivast.

Reyði blokkurin hevur alla stjórnartíðina ligið aftan fyri tey bláu. Men Helle Thorning-Schmidt er vaksin við uppgávuni, og nú stendur flokkur hennara aftur til at blíva størsti flokkur í Danmark. Ein stóða, sum danski Javnaðarflokkurin hevði í 77 ár, men misti í 2001, tá Venstre gjørdist størsti flokkur.

Við góðum skoðsmáli frá vísmönnum munnu stjórnarflokkarnir halda, at tey kunnu vinna teir ivandi

veljararnar. Og gera tey tað, so hava tey ein kjans. Trupulleikin er stóðan hjá teimum Radikalum og hjá SF. Um tey bara finga eitt úrslit, sum líktist valúrslitinum seinast, so kann stjórnin vinna valið.

Hjá andstøðuni eru tað Vinstri, sum hevur størstu trupulleikarnar. Mikið rok hevur verið um formannin í fleiri málum, og tað sær sambært nógvum veljarakanningum út sum um, at flokkurin fer at missa fleiri prosentstig og verður munandi minni enn Javnaðarflokkurin. Danski Fólkaflokkurin hevur sera stóra framgongd, og onkrar kanningar hava víst, at Danski Fólkaflokkurin verður størri enn Vinstri. Men tað er kortini Lars Løkke Rasmussen,

sum er forsætisráðharraevnið hjá andstøðuni, meðan Helle Thorning-Schmidt er tað hjá samgonguni. Tann stóðan broytist ikki.

» **Føroyingar halda helst javnvágna millum tey reyðu og bláu**

Valið í Føroyum far valla ávirkan á, um reyði ella blái blokkur skal stýra í Danmark. Og tó. Tað eru teir báðir grønlendsku fólkatingslimirnir, sum saman við Sjúrdi Skaale úr Javnaðarflokkinum, hava tryggjað stjórnini meiriluta. Eingi ivi er um, at tvey reyð umboð verða vald í Grønlandi. Í Føroyum bendir einasta kanning higartil á, at báðir fólkatingsmennirnir verða afturvaldir. Sjúrdur Skaale sum tann reyði og Edmund Joensen sum tann reyði.

Til tey ríku at halda ólavsøku í

– Tað er bara eitt, sum kann fáa lív í miðbýin, er at fólk býr í býnum.

Tað staðfestir Marin Katrína Frýdal, býráðslimur.

Hóskvøldið kjakaðust býráðslimir um miðbýin í Havn og um, hvat krevst fyri at fáa meiri lív í miðbýin. Bæði Marin Katrína Frýdal, og fleiri aðrir býráðslimir halda, at fortreytin fyri at fáa lív aftur í miðbýin, er at fólk sleppur aftur at búgva har.

Marin Katrína Frýdal hevur áður skotið upp, at býráðið samtykkir, at tey, sum eiga hús á Reyni, og í miðbýnum, eisini skulu hava skyldu til at búgva í teimum.

Og nú heitir hon enn einaferð á býráðið um at taka tann spurningin upp. Hon vísir á, at tað kemur meiri enn so fyri, at hús eru til sølu.

Hon sigur, at nógvir sera ríkir føroyingar eru farnir at keypa hesini húsini, og at tey

at kalla bara verða brúkt til at halda ólavsøku í. Annars standa tey myrkt.

Ólúvá Klettskarð ætlar sær á ting

Ólúvá Klettskarð verður aftur hesaferð valevni fyri Tjóðveldi í Norðoyggjum. Hesum boðaði Tjóðveldi frá í tíðindaskrivi um hvítusunnuhalguna.

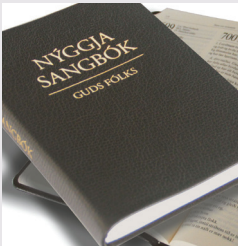
Ólúvá Klettskarð hevur havt sína gongd bæði í Løgtinginum og í landsstýrinum. Hon gjørdist á seinasta vali nummar 8 á listanum, t. v. s. at hon eru annað varafólk hjá flokkinum. Á valinum í 2008 var hon nummar 14 á listanum, men tá var hon eisini annað varafólk, tí tá hevði

flokkurin átta tingfólk og fyra landsstýrisfólk.

Valevni hjá Tjóðveldinum í Norðoyggjum hevur eisini metið sum tann, ið hevur sitið stytst sum landsstýrisfólk. Tað var tá hon tók við sum landsstýriskvinna í mentamálum eftir Kristínu Háfoss 1. september í 2008. Hon sat bara tvær vikur í starvinum, tí tann 15. september koyrði Jóannes Eidesgaard øll fyra tjóðveldisfólkini frá sum landsstýrisfólk, tá CHE samgongan skrædnaði.

Umframt at stilla upp til løgtingsval fleiri ferðir, so er Ólúvá Klettskarð eisini býráðslimur í Klaksvíkar býráð fyri Tjóðveldi.

Í tíðindaskrivinum frá Tjóðveldi sigur hon, at um pláss verður fyri sær á listanum hjá Tjóðveldi í Norðoyggjum, so ætlar hon sær at stilla upp. Í og við, at tað er Tjóðveldi, sum sendir tíðindaskrivið, so mugu vit ganga út frá, at Tjóðveldi eisini heldur, at hon skal stilla upp og gerast valevni floksins.

» **Nýggja sangbók til nýggja øld**

SÍÐA 14-15

» **Kæru-møguleiki til ST**
DJÓNI EIDESGAARD
KJAK SÍÐA 10

Høvuðbrýggj av evsta valdegi

Í Danmark hava tey høvuðbrýggj av at finna útav, nær seinasti móguleiki er fyri fólkatingsvali.

Seinasta fólkatingsval var 15. september í 2011. Tað merkir sambært vanligum logikki, at komandi fólkatingsval í seinasta lagi kann vera 15. september í 2015.

Men soleiðis er ikki sambært danska innanríkisráðnum. Tey hava tulkað grein 32 í grundlógini soleiðis, at næsta val í seinasta lagi má vera fyra ár minus ein dag eftir síðsta val.

Ein løgin tulkning, kunnu vit í Føroyum siga. Tí so hevur Føroya Løgting brotið grundlógina átta ferðir – og lögmaður hóttir við, at løgtingið skal sita til 29. oktobor, og so brýtur hann aftur grundlógina.

Tá vit halda føðingardag, so er tað sama dato hvørt ár. Soleiðis man tað eisini vera við fólkatinginum. Føðingardagurin má vera tann sami hvørt ár. Men fólkatingsvalið hevur ongantíð sitið í fyra ár út í eitt, so tey hava ongantíð

roynt hendan móguleikan áður.

Løgtingið hevur síðani 1946 sitið í fyra ár út í eitt átta ferðir: 1946-50 valdagur 8. november 1950-54 valdagur 8. november 1954-58 valdagur 8. november 1958-62 valdagur 8. november 1962-66 valdagur 8. november 1974-78 valdagur 7. november. 1984-88 valdagur 8. november. 1998-02 valdagur 30. apríl.

Sambært innanríkisráðnum hevur løgtingið soleiðis bortið grundlógina átta ferðir.